

መጽሐፈ ዳንኤል - መቶ ሰባ ስምንትኛው

ትንቢታዊ ተመሳሳዮች፡ የዳንኤል 11 በመጨረሻዎቹ ዘመናት መገለጥ

Jeff Pippenger

2024-04-08

ከዳንኤል መጽሐፍ ምዕራፍ አሥራ አንድ ቁጥር አሥራ ስድስት እስከ አሥራ ዘጠኝ ድረስ ያሉት ቃላት፣ በአሜሪካ ውስጥ በቅርቡ የሚመጣው የእሱድ ሕግ ከሚጀምርበት ጊዜ ጀምሮ ሚካኤል እስኪነሣና የሰው የምሕረት ጊዜ እስኪዘጋ ድረስ ያለውን ታሪክ ይወክላሉ። ስለዚህም በዚያው ምዕራፍ ቁጥር አርባ አንድ እስከ አርባ አምስት ድረስ ያለውን ታሪክ ደግሞ ይወክላሉ።

ነገር ግን በእርሱ ላይ የሚመጣው እንደ ፈቃዱ ያደርጋል፡፡ ከፊቱም የሚቆም አይኖርም፤ በክቡርም ምድር ይቆማል፡፡ እርስዎም በእጁ ትጠፋለች። ደግሞም በመንግሥቱ ሁሉ ኃይል ለመግባት ፊቱን ያቀናል፡፡ ከእርሱም ጋር ቅኖች ይሆናሉ፤ እንዲሁም ያደርጋል፤ እርስዎንም ለማጥፋት የሴቶችን ልጅ ይሰጠዋል፤ ነገር ግን እርስዎ በጎኑ አትቆምም፡፡ ለእርሱም አትሆንም። ከዚህ በኋላ ፊቱን ወደ ደሴቶች ያቀናል፡፡ ብዙዎችንም ይወስዳል፤ ነገር ግን አንድ አለቃ ስለ ራሱ ያቀረበውን ስድብ ያቆማል፤ ያለ ራሱም ስድብ ያንን በእርሱ ላይ ይመልሳል። ከዚያም ፊቱን ወደ ራሱ ምድር ምሽግ ያቀናል፤ ነገር ግን ይሰናከላል ይወድቃልም፡፡ አይገኝምም። ዳንኤል 11፡16-19።

ስለ ዳንኤል ምዕራፍ አሥራ አንድ የመጨረሻ ፍጻሜ ሲናገር እህት ዋይት፡ “በዚህ ትንቢት የተፈጸመው ታሪክ ብዙው እንደገና ይደገማል” ብላ ገልጿለች። ከአርባ አንድ እስከ አርባ አምስት ያሉት ቁጥሮች የእነዚህን ቁጥሮች ትንቢታዊ ታሪክ ይደገማሉ። እነዚህ ቁጥሮች የተፈጸሙት አረማዊት ሮም መጀመሪያ ሦስት የጂኦግራፊ አካባቢዎችን በማሸነፍ የዓለሙን ቁጥጥር በወሰደች ጊዜ ነበር።

ምንም እንኳን ግብፅ በሰሜን ንጉሥ በአንቲዮክስ ፊት መቆም ባልቻለችም፣ አንቲዮክስ ግን አሁን በእርሱ ላይ የመጡትን ሮማውያን በፊታቸው መቆም አልቻለም። ከዚህ የሚነሣውን ኃይል ለመቋቋም የሚችል መንግሥት ከእንግዲህ በኋላ አልነበረም። ሶርያ ተሸንፋ ወደ ሮማ ግዛት ተጨምሮ ነበር፤ ይህም በፖምፔይ፣ ዓ.ዓ. 65፣ አንቲዮክስ አሲያቲክስን ከይዘታዎቹ በነፃ አድርጎ ሶርያን ወደ ሮማ አውራጃ ሲቀንስ ተፈጸመ።

“ያው ኃይል ደግሞ በቅዱስ ምድር ላይ ቆሞ እርስዎን ሊበላ ይገባው ነበር። ሮም ከእግዚአብሔር ሕዝብ ከሆኑት አይሁድ ጋር በኪዳን በዓ.ዓ. 162 ተያያዘች፤ ከዚያም ቀን ጀምሮ በትንቢታዊው ዘመን ቆጠራ ውስጥ ታላቅ ስፍራ ትይዛለች። ሆኖም በይሁዳ ላይ ሥልጣን ያገኘችው በተግባራዊ ድል እስከ ዓ.ዓ. 63 ድረስ አልነበረም፤ ከዚያም በኋላ በሚከተለው መንገድ ሆነ።”

«ፖምፔይ ከጳንጦስ ንጉሥ ከሆነው ሚትሪዳጥስ ላይ ካደረገው ዘመቻ በተመለሰ ጊዜ፣ ሁለት ተወዳዳሪዎች፣ ሂርቃኖስና አርስቶቡሎስ፣ ለይሁዳ ዙፋን እየታገሉ ነበር። ጉዳያቸው በፖምፔይ ፊት ቀረ፤ እርሱም የአርስቶቡሎስ መብት ጥያቄ የግፍ መሆኑን ፈጥኖ ተገነዘበ፤ ነገር ግን እጅግ የመኘውን ወደ ዐረቢያ የሚደረግ ዘመቻ እስኪፈጽም ድረስ በዚህ ጉዳይ ውሳኔ መስጠትን ለማዘግየት ፈለገ፤ ከዚያም ተመልሶ እንደ ፍትሕና እንደ ተገቢነት ይታየው ዘንድ ጉዳያቸውን እንደሚያስተካክል ቃል ገባ። አርስቶቡሎስ የፖምፔይን እውነተኛ ሐሳብ በመገንዘብ ፈጥኖ ወደ ይሁዳ ተመለሰ፤ ሕዝቡንም አስታጠቀ፤ በማንኛውም ዋጋ ዙፋኑን ለመጠበቅ ቆርጦ በመነሣት ጠንካራ መከላከያ አዘጋጀ፤ ምክንያቱም ዙፋኑ ለሌላ እንደሚፈረድ አስቀድሞ አይቶ ነበር። ፖምፔይ ሸሽቶ የሄደውን በቅርብ ተከተለው። ወደ ኢየሩሳሌም ሲቀርብ፣ አርስቶቡሎስ በወሰደው መንገድ መጸጸት ጀመረና ሊገኘው ወጣ፤ ሙሉ ተገዥነትንና ብዙ ገንዘብ በመስጠት ጉዳዩን ለማስማማትም ሞከረ። ፖምፔይም ይህን

ሐሳብ ተቀብሎ፣ ገንዘቡን እንዲቀበል ጋቢኒዮስን ከአንድ የጦር ክፍል መሪነት ጋር ላከው። ነገር ግን ያ ሊቀ ጦር ወደ ኢየሩሳሌም በደረሰ ጊዜ፣ በሮቹ በእርሱ ላይ እንደ ተዘገቡ አገኘ፤ ከቅጥሩም አናት ላይ ሆነው ከተማይቱ በዚያ ስምምነት ላይ እንደማትጸና ነገሩት።»

ጳውሎስም በዚህ ሁኔታ ያለ ቅጣት እንዳይታለል፣ ከእርሱ ጋር አቆይቶ የነበረውን አርስቶቡሎስን በብረት ሰንሰለት አስሮ ወዲያውኑም በሙሉ ሠራዊቱ ላይ ተመርኮዞ ወደ ኢየሩሳሌም ዘመተ። የአርስቶቡሎስ ወገኖች ስፍራውን ለመከላከል ተዘጋጁ፤ የሂርቃኖስ ወገኖች ግን በሮቹን ለመክፈት ቆሙ። እነዚህ ኋለኞች ብዙኃኑ ስለነበሩ እና ስለበለጡ፣ ጳውሎስ ወደ ከተማይቱ በነጻ እንዲገባ ተፈቀደለት። ከዚያም የአርስቶቡሎስ ተከታዮች፣ ጳውሎስ ስፍራውን ለማስገዛት እንደ ቆረጠ ሁሉ፣ እነርሱም ያን ስፍራ ለመከላከል ፈጽሞ ቆርጠው ወደ ቤተ መቅደሱ ተራራ ሸሹ። ከሦስት ወራት መጨረሻ በኋላ ለውጊያ የሚበቃ መፍረስ በቅጥሩ ላይ ተደረገ፣ ስፍራውም በሰይፍ ኃይል ተያዘ። በዚያ የተከተለው አስፈሪ ጭፍጨፋ ውስጥ አሥራ ሁለት ሺህ ሰዎች ተገደሉ። የታሪክ ጸሓፊው እንደሚመለከተው፣ በዚያን ጊዜ በመለኮታዊ አገልግሎት የተሰማሩ ካህናት፣ የተለመደውን ሥራቸውን በዝምታ እጅና በጸና ዓላማ ሲቀጥሉ፣ ምንም እንኳን በዙሪያቸው ያለውን አስከፊ ሁኔታ የማያውቁ ይመስሉ ነበር፤ ምንም እንኳን በዙሪያቸው ወዳጆቻቸው ለሞት ተሰጥተው እየታረዱ ነበር፣ እና ብዙ ጊዜም የራሳቸው ደም ከመሥዋዕቶቻቸው ደም ጋር ይቀላቀል ነበር።

“ጦርነቱን ከወገደ በኋላ ፖምፔይ የኢየሩሳሌምን ቅጥር አፈረሰ፣ ብዙ ከተሞችንም ከይሁዳ ሥልጣን ወደ ሶርያ ሥልጣን አስተላለፈ፣ በአይሁድም ላይ ግብር ጫነ። እንዲሁም ኢየሩሳሌም፣ ያን ‘የክብር ምድር’ እስኪፈጽም ድረስ በብረት እጁ የሚጨብጠው ኃይል እጅ ውስጥ፣ በድል መንሣት ለመጀመሪያ ጊዜ ተገባች።”

“ቁጥር 17። በመላው መንግሥቱ ኃይል ገብቶ ለመግባት ፊቱን ያዘጋጃል፤ ከእርሱም ጋር ቅኖች ይሆናሉ፤ እንዲሁም ያደርጋል፤ እርሷን ለማጥፋትም የሴቶችን ልጅ ይሰጠዋል፤ እርሷ ግን በእርሱ ወገን አትቆምም፣ ለእርሱም አትሆንም።”

“ኤጲስ ቆጶስ ኒውተን ለዚህ ቁጥር ሌላ ንባብ ያቀርባል፤ ይህም ትርጉሙን ይበልጥ ግልጽ በሆነ ሁኔታ የሚገልጽ ይመስላል። እንዲህ ሲል፡- ‘እርሱ ደግሞ ወደ መላው መንግሥቱ በኃይል ለመግባት ፊቱን ያቀናል።’ ቁጥር 16 ሮማውያን ሶርያንና ይሁዳን እስከ ወረሩበት ያወርደናል። ሮማ ከዚህ በፊት መቆደንያንና ትራቂያን አሸንፋ ነበር። ግብፅ አሁን ከአሌክሳንደር ‘መላው መንግሥት’ ውስጥ ለሮማዊ ኃይል አስገኝቶ ያልሆነ ብቸኛው የቀረ ክፍል ነበረች፤ ይህም ኃይል አሁን በኃይል ወደዚያ አገር ለመግባት ፊቱን አቅንቶ ነበር።”

፶፩ ዓመተ ዓለም በፊት ፕቶሎሜዎስ አውሌጤስ ሞተ። እርሱም የግብፅን ዘውድና መንግሥት ለታላቁ ልጁና ለሴት ልጁ፣ ለፕቶሎሜዎስና ለክሊዮፖትራ፣ ተወው። በኑዛዜውም እርስ በእርሳቸው እንዲጋቡና በአንድነት እንዲነግሡ ተደንግጎ ነበር፤ እነርሱም ወጣቶች ስለነበሩ በሮማውያን ጥበቃ ሥር ተደረጉ። የሮማ ሕዝብም ይህን ኃላፊነት ተቀብሎ ፖምፔይን የግብፅ ወጣት ወራሾች አሳዳጊ አድርጎ ሾመ።

ጥቂት ጊዜ ካልፈ በኋላ በፖምፔይና በቄሳር መካከል ጠብ ተነሥቶ ነበር፤ በዚህም ሁለቱ አዛዦች መካከል የታወቀው የፋርሳሊያ ጦርነት ተካሄደ። ፖምፔይ ከተሸነፈ በኋላ ወደ ግብፅ ሸሸ። ቄሳርም ወዲያውኑ በዚያ ተከተለው፤ ነገር ግን እርሱ ከመድረሱ በፊት፣ ፖምፔይ ጠባቂው ሆኖ እንዲሸምለት የተመደበለት በነበረው በጳውሎስም በክፉ ሁኔታ ተገደለ። ስለዚህ ቄሳር፣ ፖምፔይ ለጳውሎስም ለክሊዮፖትራ ጠባቂ ሆኖ የተሰጠውን ሹመት ተቀበለ። ግብፅንም በውስጣዊ ሁኔታ የተናወጠች ሆና አገኘች፤ ጳውሎስምና ክሊዮፖትራ እርስ በእርሳቸው ጠላት ሆነው ነበርና፣ እርሷም በመንግሥት ውስጥ ካላት ድርሻ ተነፍጓ ነበር። ይህ ቢሆንም፣ በትንሽ ኃይሉ፣ 800 ፈረሰኞችና 3200 እግረኞች ይዞ በአሌክሳንደሪያ ላይ ለመውረድ፣ ጠቡን ለመመርመር፣ መፍትሔውንም ለመውሰድ አልተመለሰም። ሁከቱም ቀን

እየጨመረ ሲሄድ፣ ቁሳር ያለው ትንሽ ኃይል በታውን ለማስጠበቅ በቂ እንዳልሆነ ተረዳ፤ በዚያም ወቅት የሚነፍሰው የሰሜን ነፋስ ምክንያት ግብፅን ለመልቀቅ ስላልቻለ፣ ወደ እስያ ልኮ በዚያ አካባቢ ያሉትን ሁሉንም ሠራዊቶቹ በተቻለ ፍጥነት ለመርዳቱ እንዲመጡ አዘዘ።

“በእጅግ ትዕቢተኛ አኳኋን ጳጳሮችምና ክሊሮፖሎጊ ሠራዊታቸውን እንዲበትኑ፣ ልዩነታቸውን ለመፍታት በፊቱ እንዲቀርቡ፣ በሚሰጣቸውም ውሳኔ እንዲገዙ አዘዘ። ግብፅ ራሷን የቻለች መንግሥት ስለነበረች፣ ይህ ትዕቢተኛ ትእዛዝ በንጉሣዊ ክብሯ ላይ እንደ ስድብ ተቆጠረ፤ በዚህም ግብፃውያን እጅግ ተቆጥተው ወደ ጦር መሣሪያ ተረጉጡ። ቁሣር ግን ይህን ያደረገው በአባታቸው በአውሌጥስ ፈቃድ መሠረት መሆኑን መለሰ፤ እርሱም ልጆቹን በሮም ሴኔትና ሕዝብ ጥበቃ ሥር አኑሮ ነበር፤ የዚህም ሁሉ ሥልጣን አሁን በቆንስጥንቱ በግለሰቡ ውስጥ ተሰጥቶ ነበር፤ ስለዚህም እንደ አሳዳጊ በመካከላቸው ለመዳኘት መብት እንዳለው አስረዳ።”

“ጉዳዩ በመጨረሻ በእርሱ ፊት ቀረበ፣ ለሁለቱም ወገኖች ጉዳይ እንዲከራከሩላቸውም ተከራካሪዎች ተመደቡ። ክሊሮፖሎጊ፣ የታላቁ ሮማዊ አሸናፊ ድካም ምን እንደሆነ ታውቃ ስለነበረች፣ በፊቱ መገኘቷ ውበት በጥቅሟ ፍርድ እንዲሰጥ ለማስገኘት ከማንኛውም ጠበቃ ይልቅ ይበልጥ ውጤታማ እንደሚሆን ፈረደች። ማንም ሳያስተውል ወደ ፊቱ ለመድረስ፣ የሚከተለውን ዘዴ ተጠቀመች፤ ራሷን በሙሉ ርዝመት በልብሶች ጥቅል ውስጥ እየዘረጋች፣ አፖሎዶሮስ የተባለ የሲሲሊያ አገልጋይ በጨርቅ ጠቅልሎ፣ በቀበቶም አስሮት፣ በሄርኩለስን የሚመስሉ ብርቱ ትኩሻዎቹ ላይ አንሥቶ፣ ወደ ቁሳር መኖሪያ ክፍሎች አመራ። ለሮማዊው ጄኔራል ስጦታ እንዳለው በመናገር በምሽጉ በር በኩል እንዲገባ ተፈቀደለት፤ ወደ ቁሳርም ፊት ገብቶ ሸክሙን በእግሩ ሥር አኖረው። ቁሳርም ይህን ሕያው ጥቅል በፈታ ጊዜ፣ እነሆ፣ ውቢቱ ክሊሮፖሎጊ በፊቱ ቆማ ነበር። እርሱ በዚህ ዘዴ ከመደሰቱ ሩቅ አልነበረም፤ ባሕርይም በ2 ጴጥሮስ 2፣14 እንደተገለጸው ዓይነት ስለነበረ፣ ሮሊን እንደሚለው፣ እንዲህ ያለችን ውብ ሴት በመጀመሪያ ማየቱ እርሷ የፈለገችውን ሁሉ ተጽእኖ በእርሱ ላይ አሳደረ።”

“ቁሳር በመጨረሻ ወንድሙና እህቱ እንደ ኑዛዜው ዓላማ በአንድነት ዙፋኑን እንዲይዙ አወጣ። ዋናው የመንግሥት ሚኒስትር ፖቲኖስም ክሊሮፖሎጊን ከተፋኑ በማስወገድ ላይ በተለይ ዋና አስተዋፅኦ አድርጎ ስለነበር፣ መመለሷ የሚያመጣውን ውጤት ፈራ። ስለዚህ በመጨረሻ ለክሊሮፖሎጊ ብቻዋን ሙሉ ሥልጣን ሊሰጥ እንደሚፈልግ በሕዝቡ መካከል በማስገባት በቁሳር ላይ ቅንዓትንና ጥላቻን ማነሣሣት ጀመረ። ግልጽ ዓመፅም ብዙም ሳይቆይ ተከተለ። አኪላስ በ20,000 ሰዎች ራስ ሆኖ ቁሳርን ከአሌክሳንድሪያ ለማባረር ገሰገሰ። ቁሳር ጥቂት ሠራዊቱን በከተማይቱ ጎዳናዎችና ቀጭን መንገዶች ውስጥ በጥብብ አሰልፎ፣ ጥቃቱን በመመለስ ምንም አልተቸገረም። ግብፃውያኑ መርከቦቹን ለማጥፋት ሞከሩ። እርሱም የእነርሱን በማቃጠል መልሶ መታቸው። ከሚቃጠሉት መርከቦች አንዳንዶቹ ወደ ወደቡ ዳርቻ ተገፍተው ስለቀረቡ፣ ከከተማይቱ ሕንፃዎች አንዳንዶቹ እሳት ያዛቸው፤ ወደ 400,000 የሚጠጉ ጥራዞችን የያዘችውም ዝነኛዋ የአሌክሳንድሪያ ቤተ መጻሕፍት ጠፋች።

“ጦርነቱ ይበልጥ አስፈሪ እየሆነ ሲሄድ፣ ቁሳር ለእርዳታ ወደ ሁሉም ጎረቤት አገሮች ላከ። ታላቅ መርከቦች ኃይል ከእስያ አነስተኛ ለእርዳታው መጣ። ሚትሪዳጥስ በሶርያና በኪልቅያ ከተሰበሰቡ ሠራዊት ጋር ወደ ግብፅ ተነሣ። አንቲፓተር ኢዶሜያዊው ከ3,000 አይሁድ ጋር ተቀላቀለው። ወደ ግብፅ የሚያስገቡትን መተላለፊያዎች በእጃቸው የያዙ አይሁድ ሠራዊቱ ሳይቋረጥ እንዲያልፍ ፈቀዱ። በእነርሱ በኩል ይህ ትብብር ባልነበረ ኖሮ፣ ዕቅዱ ሁሉ በግድ በተሳካ ነበር ማለት አይቻልም ነበር። የዚህ ሠራዊት መድረስ ግጭቱን ወሰነው። ወሳኝ ውጊያ በናይል አጠገብ ተካሄደ፣ ውጤቱም ለቁሳር ፍጹም ድል ሆነ። ጳጳሮችም ለማምለጥ ሲሞክሩ በወንዙ ውስጥ ሰጠው። ከዚያም አሌክሳንድሪያና ግብፅ ሁሉ ለአሸናፊው ተገዙ። ሮምም አሁን ወደ እስክንድር የመጀመሪያው መንግሥት ሁሉ ገብታ ዋጠችው።”

በጽሑፉ ውስጥ በ“ቅኖች” የተጠቀሱት ያለ ጥርጥር ቀደም ሲል የተጠቀሰውን እርዳታ የሰጡት አይሁድ ማለት ነው። ያለዚህ እርዳታ እርሱ መሸነፍ አይቀርም ነበር፤ በእርሱም እግብፅን ፈጽሞ ለሥልጣኑ

አስገዛት፣ ከክርስቶስ ልደት በፊት 47።

“የሴቶች ልጅ፣ እርስዎንም እያበላሸች።’ ቄሳር ለክልዮፖጥራ ያገኘው ፍቅር፣ ከእርስዎም አንድ ልጅ የወለደባት፣ ታሪክ ጸሐፊው እንደሚመድብው፣ እንደ የግብፅ ጦርነት ያለ እጅግ አደገኛ ዘመቻ እንዲወስድ ያነሳሳው ብቸኛ ምክንያት ነበር። ይህም ጉዳዮቹ የሚጠይቁትን በላይ በግብፅ እጅግ ረዘም ያለ ጊዜ እንዲቆይ አደረገው፤ ሌሊቱን ሙሉ ከዚያች ከርኩስ ንግሥት ጋር በግብፅና በስካር ሲያሳልፍ ነበር። ‘ነገር ግን’ ነቢዩ አለ፣ ‘እርስዎ በወገኑ አትቆምም፣ ለእርሱም አትሆንም።’ ክልዮፖጥራ ከዚያ በኋላ የአውግስቶስ ቄሳር ጠላት ከነበረው ከአንቶኒ ጋር ተባበረች፣ ኃይሏንም ሙሉ በሙሉ በሮም ላይ አዋለች።”

“ቁጥር 18። ከዚህ በኋላ ፊቱን ወደ ደሴቶች ያዘራል፣ ብዙዎችንም ይወስዳል፤ ነገር ግን አንድ አለቃ ስለ ራሱ በእርሱ የቀረበውን ስድብ ያስቆማል፤ ያለ ራሱም ስድብ እርሱ ያደረሰውን በራሱ ላይ ያመልስበታል።”

“ከኪሜርያን በስፎረስ ንጉሥ ከፋርናኬስ ጋር የነበረው ጦርነት በመጨረሻ ከግብጽ አራቀው። ‘ጠላቱ ወዳለበት በደረሰ ጊዜ’፣ ይላል ፕራይደ፣ ‘ለራሱም ሆነ ለእነርሱ ምንም ዓይነት ዕረፍት ሳይሰጥ፣ ወዲያውኑ ወረረ፤ ፍጹምም ድል አደረገባቸው፤ ስለዚህም ለአንድ ወዳጁ በእነዚህ ሦስት ቃላት ጻፈለት፤ Veni, vidi, vici; ሙጣሁ፣ አየሁ፣ አሸነፍሁ።’ የዚህ ቁጥር ኋለኛው ክፍል በአንዳንድ ግልጽ ያልሆነ ሁኔታ ውስጥ ነው፣ በተግባራዊ አተገባበሩም ረገድ የአስተያየት ልዩነት አለ። አንዳንዶች ይህን ወደ ኋላ በቁሣር ሕይወት ያመለሱታል፣ ፍጹሙንም በፖምፔይ ጋር በነበረው ግጭት ውስጥ ያገኙታል ብለው ያስባሉ። ነገር ግን በትንቢቱ ውስጥ ከዚህ በፊትና ከዚህ በኋላ በግልጽ የተወሰኑ ክስተቶች፣ የዚህን የትንቢት ክፍል ፍጹሜ በፋርናኬስ ላይ ካገኘው ድል እና በሮማ በደረሰበት የቁሣር ሞት መካከል እንድንፈልግ ያስገድዱናል፤ ይህም በሚቀጥለው ቁጥር ተገልጦ እንደሚታይ ነው። የዚህ ዘመን የበለጠ ሙሉ ታሪክ ቢገኝ፣ የዚህን ክፍል አተገባበር ያለ እንቅፋት የሚያደርጉ ክስተቶችን ምናልባት ወደ ብርሃን ሊያወጡ ይችላሉ።”

“1፻ ቍጥር። ከዚያም ፊቱን ወደ ራሱ አገር ምሽግ ያዘራል፤ ነገር ግን ይሰናከላልና ይወድቃል፣ ከእንግዲህም አደገኝም።”

“ከዚህ ድል በኋላ ቄሳር ከጳምፔይ ወገን የቀሩትን የመጨረሻ ቅሪቶች፣ በአፍሪካ ካቶንና ስኪፒዮን፣ በስፔንም ላቢዮኮስንና ቫሩስን አሸነፈ። ወደ ሮም፣ ‘የራሱ አገር ምሽግ’ ተመልሶ ሲመጣ፣ የዘላለም አምባገነን ተደረገ፤ እንዲሁም በእውነቱ የአጠቃላይ ግዛቱ ፍጹም ሉዓላዊ እንዲሆን የሚያደርጉት ሌሎች ሥልጣናትና ክብሮች ተሰጡት። ነገር ግን ነቢዩ እንደሚደናቀፍና እንደሚወድቅ ተናግሮ ነበር። ቃሉም እንደሚያመለክተው፣ መገልበጡ በሄደው መንገድ ላይ በአጋጣሚ እንደሚደናቀፍ ሰው ድንገተኛና ያልተጠበቀ ይሆናል። እንዲሁም አምስት መቶ ጦርነቶችን ተዋግቶ ያሸነፈ፣ አንድ ሺህ ከተሞችን የወሰደ፣ አንድ ሚሊዮን አንድ መቶ ዘጠና ሁለት ሺህ ሰዎችንም የገደለ ይህ ሰው፣ በጦርነት ድምብና በግጭት ሰዓት ሳይሆን፣ መንገዱ ለስላሳና በአበባ የተነጠፈ መስሎት በነበረበት ጊዜ፣ አደጋም እጅግ ሩቅ እንደሆነ ተቆጥሮ በነበረበት ጊዜ ወደቀ፤ ምክንያቱም ከዚያ አካል በእጃቸው የንጉሥነትን ማዕርግ ሊቀበል በወርቅ ዙፋኑ ላይ በምክር ቤቱ አዳራሽ ተቀምጦ ሳለ፣ የክህደት ሰይፍ በድንገት በልቡ ወጋው። ካሲየስ፣ ብሩቱስ፣ እና ሌሎች ሴራ ጠራቢዎች በላይ ተጣደፉ፣ እርሱም በሃያ ሦስት ቁስሎች ተወግቶ ወደቀ። እንዲሁ በድንገት ተደናቅፎ ወደቀ፣ አልተገኘምም፣ ከክርስቶስ ልደት በፊት 44።” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 258–264.

የአረማዊቱ ሮማ (የሰሜኑ ንጉሥ) በዙፋን ላይ መቀመጡ የተፈጸመበት ታሪካዊ ፍጹሜ፣ በቅርቡ በሚመጣው የእሑድ ሕግ ጊዜ በሚፈጸመው የሦስትዮሽ ጎብረት ውስጥ ዘመናዊቱ ሮማ በዙፋን ላይ የምትቀመጥበትን ታሪክ የሚያስቀድም ነው። ይህ ታሪክ ደግሞ ጳጳሳዊው ሥርዓት በ538 ለመጀመሪያ ጊዜ

በዙፋን ላይ እንደ ተቀመጠ በሚለዩ ከሠላሳ እስከ ሠላሳ ስድስት ባሉት ጥቅሶች ተመስሏል። ከአሥራ ስድስት እስከ አሥራ ዘጠኝ ባሉት ጥቅሶች፣ እንዲሁም ከሠላሳ አንድ እስከ ሠላሳ ስድስት ባሉት ጥቅሶች ሁለቱም የጢሮስ ጋለሞታ የመጨረሻ መነሣትንና መውደቅን ይወክላሉ። ይህ ታሪክ ደግሞ የመጀመሪያው የሰሜን ንጉሥ ሦስት ጂኦግራፊያዊ አካባቢዎችን ካሸነፈ በኋላ በተቋቋመበት ጊዜ፣ ከአምስት እስከ ዘጠኝ ባሉት ጥቅሶች ውስጥ ተወክሎ ነበር። ከዚያ በኋላ ከደቡብ ንጉሥ ጋር ቃል ኪዳን ገባ፣ ነገር ግን ቃል ኪዳኑን አፈረሰ፤ በዚህም ምላሽ የደቡብ ንጉሥ ሞት የሚያመጣ ቍስል አደረሰበት፣ የሰሜኑም ንጉሥ በግብፅ ምርኮ ውስጥ ሞተ።

ቁጥር አምስት እስከ ዘጠኝ፣ ቁጥር አስራ ስድስት እስከ አስራ ዘጠኝ፣ እና ቁጥር ሠላሳ እስከ ሠላሳ ስድስት በቁጥር አርባ እስከ አርባ አምስት የሚፈጸሙ ሦስት ትንቢታዊ መስመሮችን ያቀርባሉ። እህት ዋይት “በዚህ ትንቢት ውስጥ የተፈጸመው ብዙ ታሪክ እንደገና ይደገማል” ብላ ስትገልጽ፣ በእርግጥ ይህ ማለት መላው ምዕራፍ ቁጥር አርባ እስከ አርባ አምስትን እንደሚያብራራ ነው። ቁጥር ሃያ እስከ ሃያ ሁለት የክርስቶስን ልደትና ሞት ይለዩ ያሳያሉ፤ ስለዚህም በልደቱ የፍጻሜውን ዘመን በ1798 እና በ1989 ይወክላሉ፣ ከዚያም በመስቀል ላይ ያጋጠመው ሞቱ ጥቅምት 22, 1844ን እና የእሑድ ሕግን ይወክላል።

ቁጥር ሃያ ሦስት በመቃብያን አመፅ ታሪክ ውስጥ በአይሁድና በሮማ መካከል የተፈጠረውን ቃል ኪዳን ይለያል። በዚያ ታሪክ ያለው “ቃል ኪዳን” በ161 ዓ.ዓ. እና በ158 ዓ.ዓ. ቀኖች ይወክላል። የመቃብያን ታሪክ መነሻውን ከሮማና ከመቃብያን አይሁድ መካከል በአይሁድ የተነሣ ቃል ኪዳን የሚያገኝ ውስጣዊ መስመርን ይወክላል፤ በመጨረሻም አይሁድ “ከቆሳር በቀር ንጉሥ የለንም” ብለው በመናገራቸው ያበቃል። እርግጥ ቁጥር ሃያ ሦስት ከቁጥር ሃያ አንድና ሃያ ሁለት በኋላ ይመጣል፤ ቁጥር ሃያ አንድም የክርስቶስን ልደት ይለያል፣ ይህም ትንቢታዊ የመጨረሻ ዘመን ነው፤ ቁጥር ሃያ ሁለት ደግሞ እሁድ ሕግን የሚወክለውን መስቀሉን ይለያል።

በመስቀሉ ላይ አይሁድ ቆሳርን (ሮምን) እንደ ንጉሣቸው ላይ፣ እናም የቁጥር ሃያ ሦስቱ “ቃል ኪዳን” አይሁድ ሮምን ለማገልገል የመረጡበትን መጀመሪያ ያመለክታል። እርሱም አይሁድ ታማኝነታቸውን ለሮም ሲያውጁ በደረሱበት መጨረሻ ነጥብ ላይ ነው። በመስቀሉ ላይ እንደተወከለው የአይሁድ ፍጻሜ በኋላ፣ አይሁድ ከሮም ጋር የተቆራኙበት መጀመሪያ ይከተላል።

ከሀያ አራት እስከ ሠላሳ ያሉት ጥቅሶች፣ አረማዊቱ ሮም በክ.በ. 31 በአክቲዮም ጦርነት ጀምሮ እስከ ዋና ከተማው ከሮም ወደ ቆስጠንጢኖስ ከተማ በ330 ዓ.ም. እስከ ተዛወረበት ድረስ በሉዓላዊነት የገዛችባቸውን ሦስት መቶ ስድሳ ዓመታት ይገልጻሉ። የሦስት መቶ ስድሳ ዓመታት ዘመን፣ ጳጳሳዊቱ ሮም በሉዓላዊነት የገዛችባቸውን አንድ ሺህ ሁለት መቶ ስድሳ ዓመታት ይወክላል፤ ሁለቱም በአንድነት ከቁጥር አርባ አንድ ጀምሮ የተጠቀሰውን ዘመን፣ እና በቅርቡ በሚመጣው የእሑድ ሕግ ጊዜ የሚፈጸመውን ሦስት እጥፍ ኅብረት እስከ የምሕረት ዘመን መዘጋት ድረስ ይወክላሉ።

በአሥራ አንደኛው ምዕራፍ ውስጥ ያሉ ሁሉም የትንቢታዊ ታሪክ መስመሮች ከዳንኤል አሥራ አንድ የመጨረሻዎቹ ስድስት ቁጥሮች ጋር ይጣጣማሉ፤ ነገር ግን ከፍጻሜው ዘመን ጀምሮ በ1989 የሚጀምረው፣ በቁጥር አርባ የተወከለው እስከ በቁጥር አርባ አንድ ያለው የእሑድ ሕግ ድረስ የሚዘልቀው የትንቢታዊ ታሪክ ነው “ከዳንኤል ትንቢት ውስጥ ከመጨረሻዎቹ ቀኖች ጋር የሚዛመደው ያ ክፍል።” በቁጥር አርባ ባዶ ሆኖ የተተወው ታሪክ፣ የፈተና ዘመን ሊዘጋ ጥቂት ቀደም ብሎ፣ ጊዜው በቀረበ ጊዜ የሚፈታው የኢየሱስ ክርስቶስ ራእይ ነው።

በሚቀጥለው ጽሑፍ ይህን ጥናት እንቀጥላለን።

“እኛ የእግዚአብሔር ትእዛዛትና የኢየሱስ ክርስቶስ ምስክርነት፣ እርሱም የትንቢት መንፈስ የሆነውን፣ አለን። ዋጋ የማይተመኑ እንቁዎች በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ይገኛሉ። ይህን ቃል የሚመረምሩ ሰዎች አእምሮአቸውን ግልጽ አድርገው ሊጠብቁ ይገባቸዋል። በሙብላትም ሆነ በመጠጣት የተዛባ ምኞትን ፈጽሞ ሊያስተናግዱ አይገባቸውም።”

“እነርሱ ይህን ካደረጉ፣ አእምሮው ይደናገራል፤ ከዚህ ምድር ታሪክ የመዝጊያ ትዕይንቶች ጋር የሚዛመዱትን ነገሮች ትርጉም ለማወቅ በጥልቅ መቆፈር የሚጠይቀውን ጫና መሸከም አይችሉም።”

“የዳንኤልና የራእይ መጻሕፍት በተሻለ መልኩ ሲረዱ፣ አማኞች ፈጽሞ የተለየ መንፈሳዊ ልምምድ ይኖራቸዋል። ለልብና ለአእምሮ እንዲታተም የሰማይ የተከፈቱ በሮች እንዲህ ያሉ እይታዎች ይሰጣቸዋል፤ እነዚህም ሁሉ በልባቸው ንጹሐን ለሆኑት የሚሰጠውን ብፁዕነት እንዲያገኙ ሊያዳብሩት የሚገባቸውን ባሕርይ ያሳያሉ።”

“ጌታ በራእይ መጽሐፍ ውስጥ የተገለጠውን ነገር በትሕትናና በየዋህነት ለመረዳት የሚፈልጉትን ሁሉ ይባርካል። ይህ መጽሐፍ በማይሞት ሕይወት የተሞላ እና ክብርን የተሞላ እጅግ ታላቅ ነገር ስለሚይዝ፣ እርሱን የሚያነገሩ በትጋት የሚመረምሩት ሁሉ፣ ‘የዚህን ትንቢት ቃል የሚሰሙ፣ በእርሱም የተጻፉትን የሚጠብቁ’ ለሆኑት የተሰጠውን በረከት ይቀበላሉ።”

ከራእይ መጽሐፍ ጥናት አንድ ነገር በእርግጥ ይታወቃል፤ እርሱም በእግዚአብሔርና በሕዝቡ መካከል ያለው ግንኙነት የቀረበና የተወሰነ መሆኑ ነው።

“በሰማይ ያለው ዓለም እና ይህ ዓለም መካከል አስደናቂ ግንኙነት ይታያል። ለዳንኤል የተገለጡት ነገሮች በኋላ በጳጥሞስ ደሴት ለዮሐንስ በተደረገው ራእይ ተሟልተዋል። እነዚህ ሁለት መጻሕፍት በጥንቃቄ ሊጠኑ ይገባል። ዳንኤል ሁለት ጊዜ፣ የጊዜው ፍጻሜ እስከሚደርስ ምን ያህል ይሆናል? ብሎ ጠየቀ።”

«እኔም ሰማሁ፣ ነገር ግን አላስተዋልሁም፤ ከዚያም፡- ጌታዬ ሆይ፣ የእነዚህ ነገሮች ፍጻሜ ምን ይሆናል? አልሁ። እርሱም እንዲህ አለ፡- ዳንኤል ሆይ፣ ሂድ፤ ምክንያቱም ቃላቱ እስከ ፍጻሜው ዘመን ድረስ ተዘግተውና ታትመው ነው። ብዙዎች ይነጻሉ፣ ይነጣሉም፣ ይፈተኑማል፤ ነገር ግን ኃጥአን በክፋት ይሠራሉ፤ ከኃጥአኑም አንዳቸውም አያስተውሉም፣ ጥበቦች ግን ያስተውላሉ። ዘወትር የሚቀርበው መሥዋዕት ከሚወገድበት ጊዜ ጀምሮ፣ አጥፊው ርኩሰትም ከሚቆምበት ጊዜ አንሥቶ፣ አንድ ሺህ ሁለት መቶ ዘጠና ቀናት ይሆናሉ። የሚጠብቅና እስከ አንድ ሺህ ሦስት መቶ ሠላሳ አምስት ቀናት የሚደርስ ብፁዕ ነው። አንተ ግን እስከ ፍጻሜው ድረስ መንገድህን ሂድ፤ ታርፋለህና፣ በቀኖቹም ፍጻሜ በዕጣህ ትቆማለህ።»

“መጽሐፉን ማጎተሙን የፈታው ከይሁዳ ነገድ የሆነው አንበሳ ነበር፤ በእነዚህም የመጨረሻ ዘመናት ሊሆን ያለውን ራእይ ለዮሐንስ ሰጠው።

ዳንኤል በዕጣው ቆሞ፣ እስከ ፍጻሜው ዘመን ድረስ ታትሞ የነበረውን ምስክሩን ለመሸከም ቆመ፤ በዚያም ጊዜ የመጀመሪያው መልአክ መልእክት ለዓለማችን ሊታወጅ ይገባ ነበር። እነዚህ ጉዳዮች በእነዚህ የመጨረሻ ዘመናት ከልክ የለሽ አስፈላጊነት ያላቸው ናቸው፤ ነገር ግን “ብዙዎች ይነጻሉ፣ ይነጣጠላሉም፣ ይፈተናሉም፤” “ኃጥአን ግን ክፉ ያደርጋሉ፤ ከኃጥአንም አንዳቸው አያስተውሉም።” ይህ ምንኛ እውነት ነው! ኃጢአት የእግዚአብሔርን ሕግ መተላለፍ ነው፤ እናም ስለ እግዚአብሔር ሕግ የተሰጠውን ብርሃን የማይቀበሉ እነርሱ የመጀመሪያውን፣ የሁለተኛውን እና የሦስተኛውን የመላእክት መልእክቶች አዋጅ አያስተውሉም። የዳንኤል መጽሐፍ በዮሐንስ ራእይ ውስጥ ይፈታል፣ እናም ወደ ዚህ ምድር ታሪክ የመጨረሻ ትዕይንቶች ያስቀድመናል።

“ወንድሞቻችን በመጨረሻዎቹ ቀናት አደጋዎች መካከል እንደምንኖር በአእምሮአቸው ይያዙ ይሆን? ራእይን ከዳንኤል ጋር በማገናኘት አንብቡ። እነዚህን ነገሮች አስተምሩ።” Testimonies to Ministers,

114, 115.